

Reservation mot LTs redigering

Min artikel har av Läkartidningen kortats i redigeringen. En del kortningar utgöres av regelrätta strykningar av citat ur Lindebergs bok och har gjorts emot mitt uttryckliga önskemål. Orsaken har främst varit hot om förtalsåtal mot Läkartidningen från en i Lindebergs bok namngiven person, som hävdar att citaten är osanna. Jag har inte velat böja mig för dessa hot, då jag tror att de är tomma, men Läkartidningens ansvarige utgivare har ansett sig nödsakad att göra det på grund av påtryckningar.

Låt mig därför fråga: om citaten är osanna – varför stäms inte Lindebergs förläggare? »Som det nu framgår av Lindebergs bok smutskastas ju hela rättsläkarkåren.»

Gunilla Bring

Risk för förtalsprocess

I Gunilla Brings originalmanus till Läkartidningen ingår ett antal påståenden om hur en viss namngiven person agerat i en viss, mycket speciell situation med samband till rättsmedicinsk verksamhet.

Den person som åsyftas är oenig med Gunilla Bring angående vad som faktiskt förekommit. Personen anser att Gunilla Brings version är felaktig och att den dessutom utgör förtal. Personen har vidare förklarat sig omedelbart beredd att stämma Läkartidningen om de åsyftade påståendena publiceras.

Enligt tryckfrihetskunnig expertis – som Läkartidningen konsulterat – är det fullt tänkbart att den potentiella målsägaren skulle kunna nå framgång med en sådan förtalsprocess. Läkartidningen har därför valt/tvingats att stryka bort de satser i Brings artikel som relaterar till personen i fråga.

Bo Lennholm

Chefredaktör, ansvarig utgivare

Kommentar

Läkartidningens redaktion har anmodat professor emeritus Gerhard Voigt att kommentera Gunilla Brings artikel. Gerhard Voigt har meddelat att han som medlem av Socialstyrelsens rättsliga råd i det aktuella målet hade rollen som sakkunnig. Som sådan yttrar han sig endast när en rättsvärdande myndighet begär en kommentar till det avgivna utlåtandet, varför han inte bemöter Gunilla Brings åsikter.

Redaktionen

Kommentar av Per Lindeberg

Sanningen inte alltid rumsren

Forensic Sci 1998; 43: 563-80.

Läsaren undanhålls att Gunilla Bring talar i egen sak: Om min bok ger en korrekt beskrivning av omständigheterna i da Costafallet har Bring aktivt medverkat till att två oskyldiga läkarkollegor inte bara delegitimerats, utan i praktiken fått sina liv förstörda. Det är detta predikament, som ligger bakom tonläget och upprördheten i hennes artikel.

Tyvärn glömmar Gunilla Bring i sin artikel bort att nämna att hon själv mycket aktivt deltagit i opinionsbildningen mot de två anklagade läkarna i anslutning till rättegångarna. Inte heller framgår det att hon var rådgivare till psyko-terapeuten Hanna Olsson under dennas arbete med »Catrine och rättvisan» [1], en bok som jag hårt kritiserar i »Döden är en man».

För den som följt debatten kring detta inflammerade rättsfall finns det inte mycket nytt att hämta i Brings artikel. Det mesta har hon själv eller Hanna Olsson redan tidigare fört fram. Intressant att notera är emellertid den defensiva attityd Bring numera intar på några väsentliga punkter.

Om den påstådda medgärningsmannen, som medierna döpte till »allmänläkaren», har Bring intet att anföra. Åklagarens gärningsbeskrivning förutsatte att mannen ifråga var medskyldig till det påstådda brottet, men i Brings artikel existerar han inte. Jag drar slutsatsen att även Bring vid det här laget insett att anklagelserna mot denne delegitimerade f d kollega ter sig absurda i ljuset av de nya fakta som redovisas i min bok.

Påstående i förbigående

Det viktigaste påståendet i hennes artikel görs i förbigående och utan motivering. Gunilla Bring hävdar att »vittnesmål är praktiskt taget omöjliga att värdera så här i efterhand». Resonemanget är svärbegripligt. Trovärdigheten hos vittnesmålen och hos den övriga påstådda bevisningen mot de två läkarna är självfallet helt avgörande för synen på skuldfrågan. Bring väljer att negligera kärnfrågan i den debatt, som på senare tid förts kring rättsfallet.

I stället kritiserar hon mig för att ha »smutskastat» rättsläkarkåren och behandlat vissa för den rättsliga prövningen centrala rättsmedicinska spørsmål på ett osakligt sätt. För enkelhets skull använder jag i det följande Brings dispo-

»I kölvattnet av publiceringen av den aktuella boken 'Döden är en man' har nya uppgifter kommit till polisens kännedom.» (Dagens Nyheter 22 april 1999)

sition vad avser hennes kritik mot boken och dess författare. Övriga svepande anklagelser om »kränkande» uppgifter och påstådda »sakfel» konkretiseras aldrig och kan därför inte kommenteras.

Dödsorsaken/dödssättet

Det är inte korrekt att den polske slaktaren Stanislaw G i min bok beskrivs som »alternativ gärningsman». Jag understryker tvärtom att det inte finns någon bevisning för att G skulle haft något med da Costas död att göra. Däremot visar polisens ointresse för slaktaren sommaren 1984 att polisutredningen redan från början var riggad för att få fast en på förhand utsedd huvudmisstänkt.

Det är riktigt att denne slaktare 1974 dödat en kvinna i Malmö, vars styckade kroppsdelar hittades insvepta i plastkassar och svarta sopsäckar i en container på en parkeringsplats av lekande barn. Huvudet påträffades aldrig. På mannens balkong återfanns rester av kroppen i ytterligare en svart sopsäck. Vid obduktionen noterades att huvudet skurits loss från kroppen, utan att den kvarsittande halskötan skadats. Till skillnad från vad Bring uppger erkände aldrig G att han dräpt eller mördat kvinnan. Han uppgav tvärtom att han i självförsvar knuffat henne och att hon då

Författare

PER LINDEBERG

vetenskapsjournalist och författare till boken »Döden är en man»